

Lekce 5

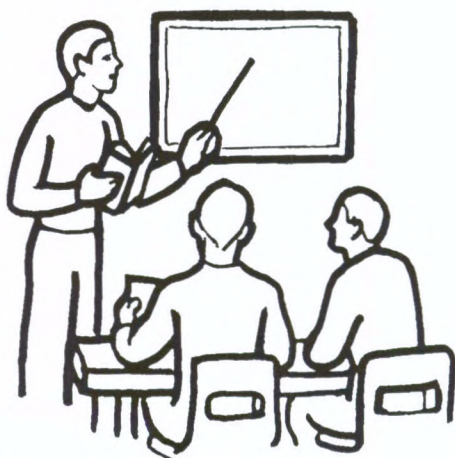
Další dary služebnosti: 1 služba, vyučování, povzbuzování

Završili jsme studium čtyř duchovních darů, kterým říkáme dary služebnosti. Přestože výčet v Ef 4 obsahoval darů pět, my jsme pastory a učitele považovali za jeden.

V minulé lekci jsme se zabývali evangelisty a pastory-učiteli. Dověděli jsme se, že zatím co úkolem každého věřícího je evangelizovat, určití lidé mají zvláštní povolání evangelisty. Řekli jsme si také, že více věřících bude pravděpodobně sloužit jako pastoři-učitelé než kterýmkoli jiným ze zbylých tří darů. Zvláštní pozornost byla věnována důvodům, pro které Ježíš do církve dává dary služebnosti.

Jsmo tedy připraveni prostudovat následující kategorii duchovních darů - další dary služebnosti. I když pastorů-učitelů je hodně, mnohem více je v Kristově těle věřících, kteří nejsou obdarováni pro tento úřad ani žádný jiný z již probraných. To ovšem neznamená, že by neměli žádné duchovní dary. V této lekci budeme studovat další dary služebnosti a uvidíme, jak mnoho věřících je může mít.

Možná jsi ohledně darů služebnosti nezakusil žádné zvláštní vedení Duchem svatým. Je-li tomu tak, s velikou pravděpodobností ještě před koncem této lekce rozpoznáš nějaký dar, který ti už Bůh dal. V průběhu této lekce se modlí, aby tě v tom Duch svatý vedl.

---

osnova lekce

Dar služby

- Definice daru
- Vysvětlení daru a příklady
- Účel daru

Dar vyučování

- Definice daru
- Vysvětlení daru a příklady
- Účel daru

Dar povzbuzování

- Definice daru
- Vysvětlení daru a příklady
- Účel daru

---

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- vyjmenovat tři z darů služebnosti a vysvětlit, jak působí;
- vysvětlit účel tří z těchto darů služebnosti;
- porozumět tomu, jak věřící (včetně tebe) mohou rozvíjet tyto dary služebnosti.

studijní činnosti

1. Přečti si Sk 1-6. Až budeš tyto kapitoly pročitat, do svého sešitu si vypiš různé druhy služebností, které znáš. Například v kap.4 najdeš služebnost dávání (v.34-37).
2. Stále se uč 1Kor 13 z paměti. Do svého sešitu napiš z paměti verše 1-7. Až skončíš tuto lekci, měl bys být schopen citovat prvních osm veršů.
3. Pozorně si přečti tuto lekci. Podtrhni si to, co by sis obzvlášť rád zapamatoval.
4. V průběhu lekce si postupně vypracuj všechny studijní otázky. Jestli jsi na některou otázku neodpověděl správně, nahlédni zpět do lekce a najdi si odpověď.
5. Na konci lekce vypracuj osobní test. Svě odpovědi si zkontroluj na konci učebnice. Byla-li některá odpověď chybná, vyhledej správné znění dřív, než postoupíš k další lekci.

---

rozvinutí lekce

DAR SLUŽBY

Úkol 1. Popiš dar služby a vyjmenuj některé druhy prací, které mohou být v tomto daru zahrnuty.

Než se pustíme do této lekce, založené převážně na soupisu darů v Ř 12, musíme si nejprve něco objasnit. Vytvořit přesné kategorie duchovních darů je mimořádně obtížné. Tudiž, když jdeme od lekce k lekci, nevyhneme se určitému překrývání. To nás však nemusí znepokojovat, poněvadž všechny tyto dary pocházejí ze stejného zdroje.

Seznam darů v Ř 12 začíná proroctvím. Jelikož už bylo proroctví uvedeno mezi dary Ducha, nebudeme mu v této kapitole

věnovat pozornost. Téměř na konci 1Kor 12 se nachází seznam duchovních darů. Tento výpis obsahuje dary ze všech tří kategorií.

Definice daru

„Kdo má dar služby, ať slouží“ (Ř 12,7).

Slovo služba je v řeckém Novém zákoně použito několikrát. Poprvé se objevuje v Ř 12,7, dále ve 2Kor 8,4 (NS): „Velmi naléhavě nás prosili o tu milost, aby se mohli účastnit na službě pro svaté.“ V tomto případě chtěla skupina věřících z církve v Makedonii, aby se Pavel a jeho spolupracovníci připojili k nim v jejich službě zaopatřování potřeb jiných věřících, kteří se ocitli v těžké situaci.

Jediné další místo, kde se objevuje slovo „služba“, je 2Kor 9,1 (NS): „O této službě pro svaté ...“ Stejná myšlenka jako v 2Kor 8,4. Docházíme tak k závěru, že dar služby má co do činění se sloužením pro potřeby ostatních. To může mít velmi široké uplatnění. Určitým způsobem zahrnuje tento dar všechny další dary služebnosti, protože všechny jsou dány za účelem služby ostatním. V této lekci budeme zkoumat tento dar především ve vztahu k naplňování materiálních potřeb druhých.

1. Darem služby se slouží především (komu)

.....

Vysvětlení daru a příklady

Ve Sk 9,36,41 čteme příběh o ženě, jménem Dorkas, která měla dar služby. „Konala mnoho dobrých skutků a štedře rozdávala almužny“ (Sk 9,36). Co že to vlastně dělala? Šila šaty pro vdovy. Když náhle zemřela, do jejího domu přišel Petr. „S pláčem ho obklopily všechny vdovy a ukazovaly mu košile a pláště, které jim Tabita (= Dorkas) šila, dokud byla naživu“ (Sk 9,39).

Ve světě je i dnes spousta vdov i sirotků, okolo nás je stále mnoho potřebných, lidí v nouzi. Téměř v každém společenství jsou nějací. Je tedy úžasné, že některé Boží děti mají tento dar služby jako Dorkas.

Je pravděpodobné, že Dorkas měla přirozené nadání pro šití a výrobu oděvů. Bůh potom skrze svého svatého Ducha rozhojnil její talent a hluboký zájem o lidi. A výsledkem byl dar služby. Mít pouze nadání nestačí. Když však Bůh může prostřednictvím svého svatého Ducha naše nadání použít, má skvělou možnost přeměnit ho (to nadání) v dar služby.

Příběhy Štěpána a Filipa jsme již prostudovali. Z obou byli evangelisté. Avšak před tím, než se u nich projevil dar evangelizace, oba měli dar služby. Mohli jsme si všimnout, že byli vybráni pro spravování církevních financí. Nejspíš měl každý z nich nějaké přirozené schopnosti pro práci s penězi, ale nebyl to dar služebnosti, dokud v tom nezačal působit Duch svatý. Potom sloužili potřebám vdov v církvi.

Dar služebnosti může vzejít z téměř jakéhokoli přirozeného talentu. K tomu může dojít, když je takto nadaný člověk naplněn Duchem svatým. Vezmeme si například člověka s talentem zpívat. Zpěv není dar služebnosti, je to přirozený talent. Přesto se může, když je dotčený naplněn Duchem svatým, jeho dar přeměnit na dar služebnosti.

Máš na něco talent? Předej to Pánu a on ho může použít jako dar, kterým budeš moci žehnat druhým.

2. Rozdíl mezi talentem a darem služebnosti spočívá v tom, že
  - a) s dary se naroďíš, ale ne s talentem.
  - b) talent může mít kdokoli, ale je to Duch svatý, který působí skrze toho, kdo má dar služebnosti.
  - c) talent se dá koupit, ale dary nikoli.

Účel daru

Dary služebnosti jsou dány proto, aby sloužily jak lidem uvnitř církve, tak lidem mimo ni. Jeden z neúčinnějších způsobů, jak někoho získat pro Krista, je sloužit mu tak, aby jeho potřeby byly naplněny.

V J 9 čteme, jak Ježíš uzdravil slepého. Ten muž měl nenaplněnou potřebu a Ježíš mu ji svou službou naplnil. Ježíš mu poté, co získal jeho důvěru, řekl: „Věříš v Syna člověka? Odpověděl: Kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?“ (J 9,35-36). Díky tomu, co Ježíš pro toho muže udělal, totiž že mu sloužil k naplnění jeho fyzických potřeb, ten člověk uvěřil.

Když se opravdově snažíme sloužit druhým, jejich potřeby jsou naplňovány a Boží dílo se díky tomu daří.

3. Jeden z nejlepších způsobů zasažení lidského srdce evangeliem je
- .....

DAR VYUČOVÁNÍ

Úkol 2. Vysvětli rozdíl mezi darem vyučování a darem pastora-
učitele.

Definice daru

„Kdo má dar učit, ať učí“ (Ř 12,7).

Vyučovat v tomto významu by se dalo vyjádřit jako „ukazovat, jak dělat určité věci; výcvik; vzdělávání.“ Z toho lze pochopit, že dar vyučování znamená: (1) dar ukazovat druhým, jak dělat určité věci, (2) dar cvičit druhé v tom, jak dělat určité věci a (3) dar vzdělávat druhé, včetně předávání znalostí.

Rozdíl mezi pastorem-učitelem a darem vyučování je ten, že pastoračně-učitelství má vztah ke službě vedení. Na druhou stranu dar vyučování není vázaný pouze na vedoucí církve. Kterýkoli člen Kristova těla by mohl mít tento dar. Někteří mají přirozené nadání vyučovat. Když je takto nadaný člověk naplněn Duchem svatým, je velmi pravděpodobné, že bude pozorovat, jak se jeho talent přeměnil na dar vyučování.

Znamená to, že vyučovat mohou i ženy? Ano. Někdo by si mohl položit otázku, jak to tedy je, po přečtení 1Tim 2,11-12. Pavel však neříká, že žena nemůže mít dar vyučování. V dopise Titovi říká: „Podobně starší ženy ... ať vyučují mladší ženy v dobrém“ (Tit 2,3b).

Pavlovo tvrzení je založeno na principu, že žena nemá mít v církvi moc nad mužem. Pokud z tohoto důvodu nebude v určité konkrétní situaci přijatelné, aby žena učila, je lepší jí tuto autoritu nesvěřovat. Není nic špatného na tom, když žena učí, ale jestliže by kvůli tomu měly nastat komplikace, je dobré nikoho nepohoršovat. Objeví-li žena v sobě dar vyučování, má hledat Boží vedení a dovolit Duchu svatému, aby tento dar správně rozvíjel.

4. Vyučovat znamená

- a) předávat instrukce.
- b) předávat znalosti.
- c) být příkladem.
- d) vycvičovat.

5. Dar vyučování může být dán i ženě, pokud

a) jej vyžaduje kvůli svému talentu.

b) dovolí Duchu svatému, aby tento dar správně rozvíjel.

Vysvětlení daru a příklady

Vyučování může probíhat mnoha způsoby. Zde se budeme zabývat dvěma nejdůležitějšími.

Vyučování příkladem

Pavel o tom psal pastoru-učiteli Titovi v Tit 2,3-5. Součástí Titovy práce bylo vyučování. Měl učit starší ženy, jak mají vyučovat ty mladší. To měl dělat tak, že by starším ženám ukazoval, jak mají být dobrým příkladem pro mladší. Zde je seznam toho, co vyučoval starší ženy.

Musejí se chovat jako ženy, které žijí svatý život.

Nesmějí pomlouvat (čili lhát o někom, aby ho zranily).

Nesmějí být závislé na pití vína.

Musejí milovat své manžele.

Musejí mít sebeovládání a zachovávat čistotu.

Musejí být dobré hospodyně.

Musejí se podřídit svým mužům.

Nesmějí znevažovat Boží slovo.

Starší ženy mohou vyučovat tak, že mluví s mladšími ženami. Toto by měly dělat, ale nejlépe mohou učit svým příkladem. Není to vázáno na žádnou kulturu. Učit příkladem znamená ukazovat druhým, jak co dělat. Pro člověka, který je naplněný Duchem, to může být dar vyučování.

Vyučování skrze předávání znalostí

Právě toto dělal Ježíš tak často. O jeho kázání na hoře můžeme číst: „A když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Tu otevřel ústa a učil je“ (Mat 5,1b). Ve svém vyučování jim dal znalosti

o takovém způsobu života, který potěší Boha. O něco dříve jsme viděli, jak důležité jsou znalosti. Naučili jsme se, že to je základ pro víru. Ti, kteří do druhých vkládají znalosti, jim umožňují věřit. To je jedna z nejdůležitějších funkcí daru vyučování.

Znalost, kterou má učitel předávat, je především znalostí Božího slova. Učitel podává výklad k Božímu slovu. Dar vyučování se může uplatňovat také tehdy, když jeden z rodičů vyučuje své dítě Božímu slovu, nebo když učitel na nedělní či biblické škole učí svou skupinu. Dokonce i tehdy, učí-li jakýkoli věřící svého známého nebo skupinu známých.

Neměli bychom přehlédnout ani tu situaci, kdy učitel učí na běžné škole, a pokud je naplněn Duchem svatým, může se u něj projevat dar vyučování.

6. Napiš P před každé PRAVDIVÉ tvrzení a N před každé NE-PRAVDIVÉ tvrzení.

... **a** Vyučování může probíhat mnoha různými způsoby.

... **b** Vyučování poskytuje znalosti, a ty pak vytvářejí víru.

... **c** Když učíme tak, že se chováme určitým způsobem, pak učíme příkladem.

Účel daru

Funkcí vyučování je předávat znalosti. Účelem pak je umožnit člověku věřit, žít správným způsobem a aktivně sloužit. Už víme, jak důležitá je víra, správný životní způsob i aktivní služba pro údy

Kristova těla. Bez nich by církev nemohla existovat. To nám pomáhá pochopit obrovskou hodnotu daru vyučování.

7. Dar vyučování je důležitý proto, že

- a) ho může mít každý.
- b) z nás dělá dobrý příklad.
- c) pokládá dobrý základ pro víru.

DAR POVZBUZOVÁNÍ

Úkol 3. Popiš dar povzbuzování.

Definice daru

„Povzbuzovat“ znamená „přivolávat“ nebo „povolávat“ (viz další odstavec). Ve vztahu k daru povzbuzování jde o význam povolávat věřícího blíže k Bohu nebo k nějakému Božímu záměru. Může to také být povolání věřícího k nějakému skutku. Křesťan, který má dar povzbuzování, tedy povolává ostatní věřící blíže k Bohu nebo k nějakému Božímu záměru.

Vysvětlení daru a příklady

„Kdo dovede povzbuzovat, necht' povzbuzuje“ (Ř 12,8). Řecké slovo „paraklésis“, zde přeložené jako „povzbuzovat“, znamená „napomínat, utěšovat, vyzývat, úpěnlivě prosit“

Dosud jsme nevěnovali žádnou pozornost Pavlovým instrukcím v Ř 12 týkajícím se právě probíraných darů služebnosti. Nechceme nic přehlédnout. Bible nás tu nabádá k tomu, abychom tyto dary používali, neboli rozvíjeli je. Měli bychom udělat vše pro to, aby naše dary byly co nejužitečnější. Jestliže tedy někdo dokáže povzbuzovat tak, jak jsme si ukázali, ať svůj dar používá a snaží se jej zdokonalovat.

V církvi může darem povzbuzování disponovat mnoho lidí. Lépe to pochopíme při bližším pohledu na to, jak tento dar působil v první církvi. Při zkoumání biblických míst, kde se objevuje tento dar, nacházíme, že se vyskytuje ve významu povolávání věřících. Může být vyjádřen slovy „žádat, napomínat, vyzývat, povzbuzovat“. Věřící jsou tedy povolávání k tomu, aby

1. setrvali a zůstali Pánu věrní (Sk 11,23).
2. vytrvali ve víře (Sk 14,22).
3. splnili určitý úkol (2Kor 9,5).
4. rozhovňovali se v tom, aby se líbili Bohu (1Tes 4,1).
5. napomínali neukázněné, potěšovali malomyslné, ujímali se slabých, měli trpělivost se všemi; aby hleděli nikomu neodplácet zlým za zlé, aby vždy usilovali o dobro k sobě navzájem i vůči všem (1Tes 14-15, NS).
6. žili řádně a živili se vlastní prací (2Tes 3,12).
7. konaly se prosby, modlitby, přímluvy, díkůvzdání za všechny lidi (1Tim 2,1).
8. ve všem byli rozvážní (Tit 2,6).
9. zápasili o víru (Juda 3).

Všechny tyto verše takto pohromadě nám dávají jasný obrázek o smyslu povzbuzování. Jakýkoli věřící, který je schopen pomoci svému bratru některým z uvedených způsobů, může mít dar povzbuzování. Apoštolové, proroci, evangelisté, pastoři-učitelé, téměř každý Duchem naplněný věřící může mít dar povzbuzování.

Všichni křesťané by měli věnovat pozornost Žid 3,13: „Povzbuzujte se navzájem den co den, dokud ještě trvá ono ‚dnes‘.“ Věřící, kteří si takto denně pomáhají a kteří jsou naplněni Duchem svatým, budou zajisté prožívat Boží radost.

8. Napiš P před každé PRAVDIVÉ tvrzení a N před každé NE-PRAVDIVÉ tvrzení.

... **a** Žádný z darů, které nám dává Bůh, se již nemusí rozvíjet.

... **b** To, co děláme při povzbuzování lidí především, je kladení otázek.

... **c** Dar povzbuzování může mít jen několik výjimečných jedinců.

... **d** Pokud jsme Pánu denně poslušni tím, že pomáháme druhým, možná máme dar povzbuzování.

Účel daru

Povzbuzování slouží v Kristově těle mnoha užitečným účelům. Téměř každý věřící totiž často potřebuje povzbuzování. Některým je povzbuzování zapotřebí obzvláště často, a to hlavně těm, kteří se právě potýkají s nějakými životními zkouškami. Mohli bychom říci, že účelem daru povzbuzování je vyzývat věřící k tomu, aby více chodili s Bohem nebo povolávat je ke zvláštnímu Božímu záměru. Může to také znamenat povolávání věřících k určitému skutku, který pomůže jim nebo druhým na jejich cestě s Bohem.

9. Většina věřících ví o své potřebě přibližovat se k Bohu i o povzbuzování k určitým činům. Křesťané si v tom mohou vzájemně pomáhat prostřednictvím

.....

---

osobní test

PRAVDA - NEPRAVDA. Napiš P před každé PRAVDIVÉ tvrzení a N před každé NEPRAVDIVÉ tvrzení.

... **1** Přesné rozdělení duchovních darů je velice důležité.

... **2** Všechny duchovní dary pochází od Boha.

... **3** Služba znamená snahu o naplnění potřeb druhých.

... **4** Přirozený talent a duchovní dary jsou totéž.

PRO TVOJE POZNÁMKY